

Čtvrtek 22. května 2008

5. připomíná, že dohodou o přidružení je zahájen politický dialog mezi Evropským parlamentem a libanonským parlamentem na základě politické spolupráce mezi oběma institucemi;
6. připomíná důležitou roli mise UNIFIL; domnívá se, že je vysoce důležité, aby v rámci veškeré činnosti, která spadá do pravomoci státu, libanonská vláda vykonávala plnou suverenitu a účinnou kontrolu nad hranicemi a územím Libanonu způsobem, který zaručí bezpečnost země i jejích občanů;
7. opakuje svou výzvu všem zúčastněným stranám, aby podporovaly mezinárodní soudní tribunál v jeho snaze stíhat osoby zodpovědné za atentát na bývalého premiéra Rafika Harírího i za jiné politicky motivované vraždy v Libanonu, a důrazně žádá Sýrii, aby s ním plně spolupracovala;
8. vyzývá libanonské orgány, aby podnikly veškeré kroky potřebné k ukončení všech podob diskriminace palestinských uprchlíků; opětovně vyzývá mezinárodní společenství, aby v zájmu nalezení trvalého řešení poskytovala více pomoci;
9. vyzývá Sýrii, aby upustila od veškerých intervencí, které by mohly mít negativní vliv na vnitřní záležitosti Libanonu, a aby v úsilí o nalezení stability v této zemi plnila konstruktivní úlohu; vyzývá Írán a Sýrii, aby plnily konstruktivní úlohu; vyzývá zúčastněné strany, aby dodržovaly usnesení Rady bezpečnosti OSN č. 1559 a č. 1701, s ohledem na respektování nezávislosti, svrchovanosti, bezpečnosti a stability Libanonu, a zároveň připomíná zákaz prodeje zbraní ozbrojeným milicím;
10. opakuje, že podporuje odhodlání Evropské unie pomoci Libanonu při restrukturalizaci jeho hospodářství; vyzývá Radu a Komisi, aby nadále podporovaly rekonstrukci a hospodářskou obnovu Libanonu a aby usilovaly o navázání užší spolupráce s občanskou společností v této zemi, čímž napomohou tamnímu procesu demokratizace;
11. pověřuje svého předsedu, aby předal toto usnesení Radě, Komisi, vysokému představiteli pro společnou zahraniční a bezpečnostní politiku, vládám a parlamentům členských států, generálnímu tajemníkovi OSN, generálnímu tajemníkovi Ligy arabských států, zplnomocněnému velvyslanci kvartetu na Blízkém východě, předsedovi Evropsko-středomořského parlamentního shromáždění, vládě a parlamentu Libanonu, prezidentovi a vládě Sýrie a vládě a parlamentu Íránu.

Rostoucí ceny potravin v EU a v rozvojových zemích

P6_TA(2008)0229

Usnesení Evropského parlamentu ze dne 22. května 2008 o rostoucích cenách potravin v EU a v rozvojových zemích

(2009/C 279 E/14)

Evropský parlament,

- s ohledem na letošní 60. výročí Všeobecné deklarace lidských práv, jejíž čl. 25 odst. 1 se týká práva na výživu,
- s ohledem na závěry Světového potravinového summitu z roku 1996 a s ohledem na cíl snížit do roku 2015 počet lidí trpících hladem na polovinu,
- s ohledem na povinnosti stanovené v Mezinárodním paktu OSN o hospodářských, sociálních a kulturních právech, jehož smluvními stranami jsou všechny členské státy Evropské unie, a zejména s ohledem na článek 11 tohoto paktu o právu na výživu,

Čtvrtek 22. května 2008

- s ohledem na zvláštní zasedání Rady OSN pro lidská práva o „negativním dopadu, který má na uplatňování práva na výživu zhoršující se světová potravinová krize způsobená mimo jiné rostoucími cenami potravin“, které se bude konat 22. května 2008 v Ženevě,
- s ohledem na společné prohlášení Rady a zástupců vlád členských států zasedajících v Radě, Evropského parlamentu a Evropské komise o humanitární pomoci Evropské unie nazvané „Evropský konsenzus o humanitární pomoci“⁽¹⁾,
- s ohledem na článek 33 Smlouvy o ES,
- s ohledem na probíhající „kontrolu stavu“ SZP,
- s ohledem na nedávná doporučení, která ohledně globální produkce potravin vydal Mezinárodní panel pro hodnocení zemědělských technologií a vědy pro rozvoj (IAASTD) a která byla vypracována z podnětu a za podpory Rozvojového programu OSN, Organizace pro výživu a zemědělství, Světové banky a dalších subjektů mezinárodního společenství,
- s ohledem na zprávy Mezivládního panelu pro změnu klimatu (IPCC),
- s ohledem na probíhající jednání kola z Dohá v oblasti rozvojové pomoci,
- s ohledem na Deklaraci z Kigali ze dne 22. listopadu 2007 o dohodách o hospodářském partnerství (EPA) zaměřených na rozvoj, která byla přijata Smíšeným parlamentním shromážděním AKT-EU,
- s ohledem na své usnesení ze dne 25. října 2007 o rostoucích cenách krmiv a potravin⁽²⁾,
- s ohledem na čl. 103 odst. 4 jednacího řádu,
- A. vzhledem k tomu, že po letech stálých či klesajících cen komodit došlo v průběhu 36 měsíců předcházejících únoru 2008 k nárůstu světových cen pšenice o 181 %, že se od ledna 2008 zvýšily ceny rýže o 141 % a že celosvětové ceny potravin vzrostly celkem o 83 %,
- B. vzhledem k tomu, že nárůst cen zpozdil plnění cílů v oblasti snižování chudoby o 7 let, a vzhledem k tomu, že podle odhadů Světové banky může být v důsledku spirálovitě rostoucích cen potravin více než 100 milionů osob uvrženo do ještě větší chudoby,
- C. vzhledem k tomu, že 854 milionů lidí ve světě trpí hladem nebo podvýživou (v důsledku nedostatečného zajištění potravin) a že se jejich řady každoročně rozšiřují o další 4 miliony osob; vzhledem k tomu, že 170 milionů dětí trpí podvýživou a 5,6 milionů dětí každoročně v důsledku podvýživy umírá,
- D. vzhledem k tomu, že za současnou potravinovou krizí stojí rovněž stále častější spekulace na trhu se zemědělskými a potravinářskými komoditami,
- E. vzhledem k tomu, že podle Organizace OSN pro výživu a zemědělství (FAO) představují v rozvojových zemích výdaje na potraviny 60–80 % všech spotřebitelských výdajů a v průmyslových zemích přibližně 10–20 %; vzhledem k tomu, že nárůst cen potravin má největší dopad na domácnosti s nízkými příjmy,
- F. vzhledem k tomu, že v posledních desetiletích prosazovaly Světová banka, Mezinárodní měnový fond (MMF) a Světová obchodní organizace v rozvojových zemích liberalizaci obchodu s cílem zavést dominantní model velkoplošného zemědělství zaměřeného na vývoz na úkor udržitelné místní produkce potravin a místního trhu s potravinami,

⁽¹⁾ Úř. věst. C 25, 30.1.2008, s. 1.

⁽²⁾ Přijaté texty, P6_TA(2007)0480.

Čtvrtek 22. května 2008

- G. vzhledem k tomu, že nárůst cen dále zhoršuje problémy s dostupností potravin, zejména pro osoby s nízkými či žádnými příjmy,
- H. vzhledem k tomu, že s rostoucí světovou populací roste i poptávka po potravinách, zejména v rozvíjejících se zemích, jako jsou Čína a Indie; vzhledem k tomu, že planeta, která podle FAO může uživit 12 miliard lidí, netrpí v celkovém měřítku globálním nedostatkem potravin, vzhledem k tomu, že sklizeň pšenice i rýže byla v roce 2007 velmi dobrá; vzhledem k tomu, že pravděpodobně pouze 1,01 miliardy tun ze sklizně roku 2007 je využito jako lidská potrava, zatímco značná část je používána jako krmivo pro zvířata (760 milionů tun) a přibližně 100 milionů tun se využívá na výrobu biopaliv; vzhledem k tomu, že podle posledních odhadů by se v roce 2008 měla světová produkce obilí zvýšit o 2,6 % na rekordních 2,164 miliard tun; vzhledem k tomu, že tyto odhady však předpokládají příznivé klimatické podmínky,
- I. vzhledem k tomu, že mnohé rozvojové země nevyužívají svého potenciálu v oblasti produkce potravin; vzhledem k tomu, že orgány v rozvojových zemích a mezinárodní finanční instituce dostatečně neinvestují do zemědělství, rozvoje venkova a odborné přípravy zemědělců, což vytváří zejména pro drobné zemědělce nerovné podmínky hospodářské soutěže, čímž se prohlubuje jejich chudoba a zranitelnost a snižuje jejich schopnost produkovat dostatečné množství potravin,
- J. vzhledem k tomu, že pro zvýšenou zemědělskou produkci v rozvojových zemích je jednou ze závažných překážek to, že drobní zemědělci často nemají přístup k úvěrům či malým půjčkám na investice do kvalitnějších osiv, hnojiv a zavlažovacích systémů ani nezbytných nástrojů pro ochranu úrody před škůdci a nemocemi, což je někdy zapříčiněno skutečností, že nemají vlastní půdu, a tudíž nemají pro úvěry zajištění,
- K. vzhledem k tomu, že zástupci Světového potravinového programu uvedli, že ze 750 milionů USD potřebných k pokrytí potřeb v roce 2008 bylo dosud závazně přislíbeno pouze 260 milionů,
- L. vzhledem k tomu, že dopad rostoucích cen komodit se stává destabilizující silou v rámci světového hospodářství a vyvolal již v několika zemích nepokoje,
- M. vzhledem k tomu, že rostoucí ceny potravin zvyšují potřebu komplexních politických kroků a souhrnné strategie pro řešení problémů s potravinami,

Právo na potraviny

1. zdůrazňuje, že právo na potraviny je právem základním a že je třeba zlepšit nepřetržitý přístup všech lidí k dostatečnému množství potravin pro aktivní a zdravý život; zdůrazňuje, že jednotlivé státy jsou povinny toto základní lidské právo chránit, dodržovat a naplňovat; zdůrazňuje, že skutečnost, že dvě miliardy lidí stále žijí v krajní chudobě a že 850 milionů lidí má každodenně hlad, je důkazem systematického porušování práva na výživu, které je zakotveno v mezinárodních právních předpisech v oblasti lidských práv; vyzývá proto k přijetí vhodných opatření, jejichž cílem bude provádět ustanovení Všeobecné deklarace lidských práv, pokud jde o právo na výživu; naléhavě vyzývá Radu, aby zajistila soudržnost všech vnitrostátních a mezinárodních politik zaměřených na potraviny s povinnostmi vyplývajícími z práva na potraviny;
2. vyzývá proto Radu, aby prohloubila svůj závazek přijatý v rámci rozvojových cílů tisíciletí tím, že své finanční závazky znovu potvrdí a že na červnovém zasedání Evropské rady přijme agendu EU pro rozvojové cíle tisíciletí; domnívá se, že tato akční agenda EU by měla stanovit konkrétní cíle a opatření, včetně časových rámců v klíčových oblastech, jako je vzdělávání, zdravotnictví, vodní zdroje, zemědělství, růst a infrastruktura, které přispějí k dosažení rozvojových cílů tisíciletí do roku 2015, mimo jiné s cílem vymýtit do roku 2015 hlad;
3. vyjadřuje obavy nad dopady spekulací v oblasti potravinářských komodit, včetně komoditních zajišťovacích fondů, na hladovění a chudobu; vyzývá Komisi, aby analyzovala dopad spekulací na ceny potravin a aby na základě této analýzy navrhla příslušná opatření;

Čtvrtek 22. května 2008

4. zdůrazňuje, že současná potravinová krize je úzce propojena s finanční krizí, kdy injekce likvidity poskytované centrálními bankami s cílem předcházet bankrotům mohly vést k navýšení objemu spekulativních investic do komodit; vyzývá MMF a fórum finanční stability, aby vyhodnotily tento „vedlejší účinek“ a zohlednily jej při navrhování globálních řešení;

5. připomíná, že v důsledku této krize trpí nejvíce znevýhodněné skupiny obyvatel a zdůrazňuje, že je třeba vytvořit silné sociální politiky, jež by vedly ke zlepšení postavení chudých a znevýhodněných osob a ke zmírnění následků současné potravinové krize;

Udržitelná produkce potravin

6. zdůrazňuje, že zásobování všech obyvatel na světě potravinami by mělo mít přednost před jakýmkoliv jiným cílem; zdůrazňuje, že potraviny by měly být dostupné za rozumné ceny, jak stanoví článek 33 Smlouvy o ES;

7. připomíná potřebu zajistit vnitřní i globální regulaci v zájmu spotřebitelů, zemědělských příjmů, zpracovatelských odvětví a udržitelné politiky EU v oblasti potravin;

8. připomíná, že hlavním cílem společné zemědělské politiky je stabilizovat trhy, zajistit plynulé zásobování a rozumné ceny pro spotřebitele a zdůrazňuje, že je potřeba zachovat společnou zemědělskou politiku i po roce 2013, aby bylo možné provádět udržitelnou potravinovou politiku EU a zároveň zajistit udržitelnost, plynulost dodávek a kvalitu zemědělských produktů;

9. upozorňuje na to, že u mnohých potravinářských výrobků tvoří cena surovin relativně malou část konečné ceny; vyzývá Komisi a členské státy, aby provedly analýzu rozporu mezi cenami od výrobců a cenami, které si účtují významné maloobchody;

10. vyzývá proto k posouzení dopadu role maloobchodů v potravinovém řetězci, neboť maloobchodní ceny potravin se v porovnání s životními náklady neúměrně zvýšily; vyzývá maloobchodníky, aby výrobcům platili spravedlivou cenu a zároveň nabízeli spotřebitelům potraviny za rozumné ceny;

11. poukazuje na to, že stávající zásoby obilí v EU by vystačily pouze na 30 dnů a vyjadřuje vážné pochybnosti nad tím, zda jsou naše zásoby potravin na patřičné úrovni, zejména s ohledem na možné krize; vyzývá Komisi, aby vytvořila strategii pro vytvoření zásob potravin s cílem zamezit možným budoucím krizím;

12. vyzývá k přesnějším odhadům zemědělské produkce, aby bylo možné s větším předstihem určit převládající tendence ve světovém zásobování potravinami;

13. zdůrazňuje, že je třeba zohlednit příjmy zemědělců v EU; poukazuje na to, že s rostoucími náklady na krmiva, energii, hnojiva a další vstupy a při rostoucích nákladech na dodržování norem je třeba, aby se výnosy zemědělců výrazným způsobem zvýšily, mají-li i nadále uspokojovat poptávku po potravinách; poukazuje na to, že příjmy v zemědělství se zvýšily jen nepatrně a že v některých členských státech příjmy zemědělců dokonce klesají;

14. požaduje, aby prosazování udržitelných zemědělských politik bylo zahrnuto do všech nástrojů v rámci politiky rozšíření a sousedství;

15. vyzývá k tomu, aby se na subjekty z třetích zemí vztahovala totožná úroveň kontroly jako na výrobce z EU, nicméně uznává, že je třeba rozvojovým zemím pomáhat při plnění rostlinolékařských norem EU;

16. vítá rozhodnutí ministrů zemědělství EU přijmout návrh Komise, aby bylo pro rok 2008 pozastaveno povinné vyjímání zemědělské půdy z produkce, bere na vědomí odhady Komise, že tento krok uvolní asi 2,9 milionů hektarů pro produkci obilovin a zvýší letošní sklizeň na přibližně 10 milionů tun;

Čtvrtek 22. května 2008

17. vyzývá Komisi, aby za účelem lepšího celosvětového zajištění potravin provedla hodnocení dopadu, který na zajištění potravin mají stávající politiky EU v oblasti SZP, cílů pro obnovitelné energie; rozvojové pomoci a mezinárodních obchodních dohod;
18. zdůrazňuje, že potravinám je třeba dávat přednost před palivem a že výroba biopaliv by měla být vázána přísnými kritérii udržitelnosti; konstatuje, že při plnění navrhovaného cíle v oblasti biopaliv musí být tato kritéria splněna;
19. souhlasí, že subvencování EU plodin určených k výrobě biopaliv již není opodstatněné, ale velmi důrazně upozorňuje na to, že v současnosti jsou pro tento druh výroby využívána pouze 2–3 % zemědělské půdy v EU a že zprávy ve sdělovacích prostředcích, které viní ze současné potravinové krize biopaliva, jsou, pokud jde o EU, zveličené; souhlasí nicméně, že politika vyčlenění více půdy na pěstování kukuřice pro výrobu bioetanolu v zemích, jako je USA, vyvolává řetězovou reakci v cenách a dostupnosti kukuřice a dalších obilovin na světovém trhu s potravinami;
20. vyzývá přesto Komisi a členské státy, aby věnovaly více úsilí na podporu využívání a výroby bioenergie druhé generace, při níž se zpracovává hnůj a odpady ze zemědělské výroby, nikoliv prvotní zemědělské produkty;
21. především zdůrazňuje, že přednostní význam by měl být přisuzován sběru komunálního, zemědělského a lesního odpadu a jeho konverzi do plynného skupenství; konstatuje, že díky této praxi by bylo možné vyvíjet vhodné technologie a věnovat čas na studium slučitelnosti produkce potravin a energie;
22. upozorňuje se znepokojením na to, že z důvodu akutního nedostatku krmných obilovin vzrostla cena krmných směsí o 75 EUR za tunu a tento růst stále pokračuje, což pro živočišnou výrobu EU znamená další náklady ve výši 15 mld. EUR;
23. domnívá se, že současná krize vyžaduje okamžitou a důkladnou diskusi mezi orgány EU a členskými státy o úloze, kterou může plnit moderní biotechnologie při zajištění pokračující výroby potravin za rozumné ceny;

Účinnější politiky rozvoje

24. domnívá se, že účinný boj proti hladovění vyžaduje celosvětovou politiku udržitelného rozvoje, jež rozvojovým zemím umožní produkovat dostatečné množství vody a potravin a zásobovat jimi tamější obyvatelstvo;
25. podporuje rozvojové země v jejich snaze zajistit místnímu obyvatelstvu přístup k potravinám; věří, že je nezbytné vytvořit další prostor pro životaschopné politiky, které umožní rozvoj vnitrostátních pravidel a opatření v tomto odvětví; považuje Malawi, v němž byla za poslední tři roky zdvojnásobena produkce potravin, za pozitivní příklad rozvojové země a zdůrazňuje při tom, že Komise se na tomto rozvoji významně podílí; vyzývá Komisi, aby napomohla při propagaci této skutečnosti, která se může stát příkladem pro další rozvojové země;
26. vyzývá členské státy EU a mezinárodní společenství, aby bezodkladně reagovaly na mimořádnou výzvu o pomoc ze strany Světového potravinového programu a aby pomohly při řešení nových výzev v oblasti boje proti hladu; domnívá se však, že závislost na operacích potravinové pomoci musí být zmírněna, a proto zdůrazňuje, že je třeba připravit střednědobá a dlouhodobá opatření, aby se předešlo zhoubnějším následkům a řešily se skutečné příčiny této krize;
27. žádá okamžité a výrazné navýšení investic do zemědělství, akvakultury, rozvoje venkova a agroobchodu v rozvojových zemích, které budou určeny zejména pro chudé zemědělce a malé zemědělské usedlosti využívající při výrobě potravin ekologických postupů; připomíná, že 75 % chudých obyvatel celého světa žije ve venkovských oblastech, avšak pouze 4 % veřejné rozvojové pomoci je určeno na zemědělství; vyzývá proto Komisi a členské státy, aby otázku zemědělství řešily účinněji ve svých rozvojových politikách, aby v těsné spolupráci s rozvojovými zeměmi upravily programování 10. Evropského rozvojového fondu a aby se opětovně zaměřily na strategické dokumenty jednotlivých zemí jako na způsob, jak více podpořit zemědělství; zdůrazňuje úlohu nevládních organizací a místních orgánů při společném hledání inovativních řešení v zemědělství s obyvateli rozvojových zemí a vyzývá Komisi a členské státy, aby podporovaly a prosazovaly jejich projekty;

Čtvrtek 22. května 2008

28. zdůrazňuje, že je nezbytné zajistit pro drobné zemědělce v chudých zemích, z nichž většina jsou ženy, přístup k půdě, finančním službám a úvěrům, semenům vysoce výnosných odrůd, zavlažovacím systémům a hnojivům; zdůrazňuje, že investice do zemědělství by se měly zaměřovat ve větší míře na zavlažování, venkovské silnice, výzkum a znalost místního prostředí, na odborné vzdělávání a výměnu osvědčených postupů v oblastech vytváření udržitelných a výkonných systémů pěstování plodin, na čistou pitnou vodu, vzdělávání, a na podporu místní výroby a uplatnění na trhu; vyzývá proto Komisi, aby prosazovala v rámci svých činností tato hlediska a podporovala výrobní organizace, mikroúvěry a další programy finančních služeb a zvýšené investice do zemědělství;

29. vyzývá Evropskou investiční banku (EIB), aby prověřila možnosti okamžitého zřízení garančního fondu, který by na vnitrostátní úrovni zaštiťoval mikroúvěry a půjčky, jakož i programy zajišťování rizik, jejichž fungování odráží potřeby místních výrobců potravin, a to zejména v chudších rozvojových zemích;

30. zdůrazňuje, že je nezbytné, aby v otázce změny klimatu spolupracovala EU s rozvojovými zeměmi, zejména pokud jde o transfer technologií a budování kapacit; zdůrazňuje, že změna klimatu musí být shodně začleněna do jakékoli rozvojové spolupráce EU, a upozorňuje na to, že několik jednoduchých opatření by pomohlo zemědělcům ochránit jejich úrodu před suchem a jinými nepříznivými okolnostmi; vyzývá proto Komisi, aby se touto možností zabývala; vyzývá mezinárodní společenství, aby zesílilo své úsilí v boji proti dezertifikaci, degradaci půdy a suchu a zlepšilo zajišťování potravin a přístup k vodě, zejména v chudých zemích;

31. zdůrazňuje význam odpovídajících investic v oblasti výzkumu s cílem zvýšit výnosy ve všech regionech světa;

32. žádá zejména, aby byl bedlivě sledován veškerý vývoj v oblasti geneticky modifikovaných organismů a aby se následně vedla veřejná diskuse na toto téma;

33. domnívá se, že státy by měly mít právo na suverenitu a zajišťování potravin a mají právo chránit svůj trh proti dovozu dotovaných výrobků; domnívá se, že toto subvencování zemědělských výrobků pro vývoz destabilizuje místní trhy v rozvojových zemích;

Spravedlivý mezinárodní obchod

34. domnívá se, že otevírání zemědělských trhů musí probíhat postupně a v souladu se stupněm rozvoje jednotlivých rozvojových zemí a že se musí zakládat na sociálně spravedlivých obchodních pravidlech, která zohledňují ochranu životního prostředí; konstatuje, že citlivé produkty, které jsou nezbytné pro uspokojení základních potřeb obyvatel rozvojových zemí nebo které mají zvláštní význam, pokud jde o zabezpečení dodávek potravin a rozvoj venkova v rozvojových zemích, by měly být vyloučeny z celkové liberalizace, aby se zabránilo nenapravitelnému poškození místních pěstitelů; zdůrazňuje, že EU musí v obchodních jednáních s rozvojovými zeměmi prosazovat preferenční a nesouměrný systém, aby jim umožnila i nadále na svých trzích používat určité nástroje pro řízení dodávek, jakož i jiné nástroje rozvoje; zdůrazňuje, že nejméně rozvinuté země měly a i nadále mají bezcelní a bezkvótový přístup na trh EU, a to v rámci dohody „vše kromě zbraní“ („Everything But Arms“);

35. zdůrazňuje, že v probíhajících jednáních o dohodách o hospodářském partnerství musí být prioritou Komise řešení rozvojových potřeb zemí Asie, Karibiku a Tichomoří (AKT); připomíná, že aby bylo možné tento problém vyřešit, musí dohody o hospodářském partnerství provázet příslib nových finančních prostředků určených na pomoc v oblasti obchodu (2 miliardy EUR ročně do roku 2010) a podpora regionální integrace;

36. zdůrazňuje, že je nezbytné dosáhnout úspěšných výsledků jednání kola z Dohy v oblasti rozvojové pomoci; zdůrazňuje, že výsledky kola jednání z Dohy by měly být pozitivní motivací pro rozvojové země, aby investovaly do své zemědělské a potravinové výroby; vyzývá Komisi, aby podpořila návrhy začlenit do probíhajících jednání s WTO postupy pro řešení cen základních potravin;

37. opakovaně žádá Komisi a Radu, aby podporovaly systém spravedlivého obchodu a další etické systémy, které podporují drobné a znevýhodněné výrobce v rozvojových zemích, snižují volatilitu, zaručují spravedlivější ceny a příjmy, a přispívají tak k lepším sociálním a ekologickým podmínkám; vyzývá orgány veřejné správy v EU, aby začlenily spravedlivý obchod a kritéria udržitelnosti do veřejných soutěží a politik nákupu;

Čtvrtek 22. května 2008

Podpora demokracie

38. zdůrazňuje, že současná potravinová krize poukazuje na to, že je nezbytné posílit politickou stabilitu, regionální integraci, demokracii a lidská práva, a to nejen v rámci EU, ale i na celém světě; vyzývá proto všechny zúčastněné strany, aby při řešení současné potravinové krize a dlouhodobých problémů spojených se zajištěním dodávek potravin prosazovaly lidské a demokratické hodnoty a právní stát;

*
* *

39. pověřuje svého předsedu, aby předal toto usnesení Radě, Komisi, vládám a parlamentům členských států, Světové bance, skupině G8, generálnímu tajemníkovi Organizace spojených národů a Valnému shromáždění OSN, spolupředsedům Smíšeného parlamentního shromáždění AKT-EU a Panafrickému parlamentu.

Osvobození od vízové povinnosti

P6_TA(2008)0230

Usnesení Evropského parlamentu ze dne 22. května 2008 o jednáních mezi Evropskou unií a Spojenými státy o osvobození od vízové povinnosti (bezvízovém styku)

(2009/C 279 E/15)

Evropský parlament,

- s ohledem na články 2, 6, 24 a 29 Smlouvy o Evropské unii a články 62, 63, 286 a 300 Smlouvy o ES, které jsou právním základem evropského prostoru svobody, bezpečnosti a práva a mezinárodních jednání se třetími zeměmi a organizacemi,
 - s ohledem na prohlášení Rady a Komise pro Výbor pro občanské svobody, spravedlnost a vnitřní věci ze dne 6. března 2008 a 21. dubna 2008,
 - s ohledem na článek 83 a čl. 103 odst. 2 jednacího řádu,
- A. vzhledem k tomu, že od té doby, co v roce 1999 vstoupila v platnost Amsterodamská smlouva, zodpovídá Rada za určování vízových předpisů, včetně sestavování seznamu třetích zemí, na jejichž státní příslušníky se vztahuje vízová povinnost nebo jejichž státní příslušníci jsou od vízové povinnosti osvobozeni (čl. 62 odst. 2 písm. b) bod i) Smlouvy o ES),
- B. vzhledem k tomu, že do pravomoci Společenství ve vízových otázkách patří i určování podmínek, za kterých je přiznáván bezvízový status občanům třetích zemí, přičemž tyto podmínky musí zajišťovat rovné zacházení se všemi občany EU, a to nikoli pouze pokud jde o samotné zavedení či odepření bezvízového styku, ale také pokud jde o podmínky, za kterých je bezvízový styk zaváděn pro jednotlivé členské státy EU či jednotlivým členským státům EU odpírán ze strany třetích zemí,
- C. vzhledem k tomu, že od roku 2001 jsou z rozhodnutí Rady osvobozeni od vízové povinnosti občané Spojených států⁽¹⁾; vzhledem k tomu, že srovnatelné osvobození bohužel neplatí pro všechny občany EU, neboť vůči státním příslušníkům některých členských států Spojené státy vízovou povinnost nadále uplatňují (v současné době vůči Bulharsku, České republice, Estonsku, Kypru, Litvě, Lotyšsku, Maďarsku, Maltě, Polsku, Rumunsku, Řecku a Slovensku), a to mimo jiné z toho důvodu, že je, podíl zamítnutých žádostí o udělení víza, k čemuž dochází na základě neprůhledných kritérií, u většiny z těchto států vyšší než 3 % (za určitých okolností až 10 %),
- D. vzhledem k tomu, že od roku 2005 může být na úrovni Společenství aktivován mechanismus vzájemnosti⁽²⁾ na základě oznámení členského státu, kontaktů Komise s příslušnou třetí zemí a zprávy Komise předložené Radě, která poté může rozhodnout o „dočasném obnovení vízové povinnosti pro státní příslušníky dané třetí země“,

⁽¹⁾ Viz Příloha II k nařízení Rady (ES) č. 539/2001.

⁽²⁾ Viz čl. 1 odst. 4 konsolidovaného znění nařízení Rady (ES) č. 539/2001.